

Arbejds miljøreglerne strammes

Søfartsstyrelsen strammer arbejdsmiljø-reglerne og den almindelige synspraksis. Det sker med den såkaldte Fiskeripakke, der ventes klar i starten af marts.

Søfartsstyrelsen indhenter respons fra forskellige sider af fiskerierhvervet, inden de endelige stramninger af arbejdsmiljøreglerne i kapitel E og F træder i kraft.

I februar mødtes Styrelsen derfor med konsulenter fra Danmarks Fiskeriforening og Fiskeriets Arbejds miljøtjeneste for at diskutere indholdet og vurdere konsekvenserne af Fiskeripakken. Den endelige pakke bliver udformet af Søfartsstyrelsen.

Fiskeripakken indeholder Styrelsens arbejdsmiljøkrav på både nybygninger, indkøbte fartøjer og eksisterende fartøjer, bl.a. med hensyn til støj og risikovurderinger.

Udover respons fra konsulenterne og Arbejds miljøtjenesten bliver der i øjeblikket også foretaget 3-4 prøvesyn. Herefter bliver den endelige pakke pudset af og er klar til at træde i kraft 1. marts i år.

Miljø og Sikkerhed giver her et bud på, hvordan et periodisk syn kommer til at tage sig ud fremover. I starten af april følger vi op med temasider om de nye regler og den nye synspraksis, sådan som de reelt bliver.

PRØVESYN

1. februar blev der foretaget et periodisk syn på en 230 tons industritrawler. Det er et ud af 3-4 prøvesyn, som Søfartsstyrelsen gennemfører, inden den endelige Fiskeripakke træder i kraft her i marts. Herefter skal alle skibe synes efter den samme synspraksis.

På den pågældende industritrawler stillede Søfartsstyrelsens skibsinspektør bl.a. krav om skridsikring, fald over bord, tunge løft, landgangsforhold, styrestangs-arrangementet, risikovurdering, arbejde i højden, håndtering af is, industrifiskelaster og medicinkisten.

Skridsikring

Der skal foretages ekstra skridsikring af dæk foran nettromler. Det anbefales at kontakte Fiskeriets Arbejds miljøtjeneste for at få yderligere vejledning, fx om produktvalg. Kravet skal være opfyldt senest den 1. maj og kan herefter afskrives af føreren i tilsynsbogen med angivelse af tid og sted.

Sådan lyder det første krav til skipper på industritrawleren. Ifølge de nye arbejdsmiljøregler skal dækket nemlig være "vel vedligeholdt", så risikoen for at en person glider bliver så lille som mulig.

Det betyder, at der på både træ- og stålskibe skal være skridsikring ved arbejdspladserne omkring nettromler, spil, garnhaler, renseplads, foran lastlugen og ved lejdere. På træskibe

kan det fx gøres ved at male med grov flindt, ved at lime strimler af fx 3M på eller ved at lægge gummimåtter på. På stålskibe kan det gøres ved at male dækket med skridsikker maling og ved at lægge gummimåtter ved renspladserne. Gummimåtter har samtidig den fordel, at de aflaster benene.

Risiko for fald over bord

Der skal anskaffes veste med opdriftsegenskaber eller gummibluse med selvoppustelig vest til samtlige ombordværende personer. Vestene skal anvendes ved alt arbejde og færden på dæk. Kravet skal være opfyldt senest inden afgang fra havn...

Sådan lyder det andet krav, fordi der er risiko for, at et besætningsmedlem falder over bord, når han arbejder på åbent dæk og fx betjener spil og nettromler. Det er ikke tilstrækkeligt at bruge skibets redningsveste, for de er en del af sikkerhedsudstyret.

Tunge løft

Styrelsen kræver også, at der bliver lavet tekniske anordninger, der reducerer tunge løft på bl.a. luger.

Søfartsstyrelsen har konstateret, at der skal bruges mere end 160 N for at åbne losselugerne både på shelterdæk og på vejrdæk. De skal derfor forsynes med en anordning, der kan medvirke til, at denne kraft reduceres til 160 N eller derunder. Kravet anses for opfyldt, hvis der monteres fx kontravægt, fjeder, gaspatron eller hydraulik. Kravet skal være opfyldt senest 1. januar 2001...

Styrelsen kræver ligeledes, at der skal være en forsvarlig lejder om bord. Den skal nå hele vejen ned til bunden af lasten, og den skal være sikret ved hjælp af bøjler, så den ikke kan skride eller vælte.

Landgangsforhold

Adgang til og fra skibet skal kunne ske sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Der skal udarbejdes et forslag til at opfylde kravene i regel 7.1-7.3. Det anbefales at kontakte Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste for at få hjælp til løsning af problemet.

Beskrivelse af den påtænkte løsning sendes til Søfartsstyrelsen inden den 1. maj, hvorefter Søfartsstyrelsen vil sætte en frist for udførelse af forslaget.

Det er helt nyt, at Søfartsstyrelsen ikke kræver, at kravet bliver opfyldt i første omgang, men vil have forslag til, hvordan problemet kan løses på det konkrete skib. Kravet kan fx opfyldes ved at skridsikre lønningen og ved at sætte sepre op der, hvor landgangen skal foregå.

4 krav til styrestangs-arrangementet

De nuværende stopklodser (dvs. endestop, red.) på holdere til styrestænger skal fjernes eller flyttes ind under bæreskinne, således der ikke kan ske klemskader på ben. Bruges der kun stopklodser på holderne til undgåelse af klemskader, skal disse have en størrelse som gør, at holderne altid har en minimumsafstand på 400 mm.

Styrestængerne skal passe til holderne uden slør.

Mellem gelænder og styrestænger i yderstilling skal der altid være 500 mm.

Der skal anskaffes særligt værnefodtøj til brug i fiskelasten.

Kravene skal være opfyldt inden afgang til fiskeri...

Alle trawlere over 24 meter og skibe, der bruges til fangst af industrifisk, skal have et mekanisk styrestangs-arrangement ved langskibstromler. Eksisterende skibe skal opfylde kravet inden 1. januar 2001.

Holderne til styrestænger, der betjenes uafhængigt af hinanden, skal være sikret på en sådan måde, at mandskabet ikke kan komme i klemme.

Derfor er det mere sikkert, hvis afstandsklodserne bliver monteret på holderne, så der mindst er 400 mm mellem holdere, rør og wirere. Der må heller ikke være fare for, at et besætningsmedlem bliver klemt mellem styrestænger og fx gelænder eller lønning. Derfor skal der mindst være 500 mm mellem dem og styrestangen i ydre position.

Desuden skal styrestangs-arrangementet være udformet, så trawl, bundliner og stjerner ikke kan hoppe over styrestangen. En bøjle kan løse dette problem.

Risikovurdering og andre krav

Søfartsstyrelsen stillede også forskellige krav til risikovurdering, arbejde i højden, håndtering af is, industrifiskelaster og medicinkisten. Om risikovurderingen krævede Styrelsen:

Der skal udarbejdes risikovurdering for to relevante arbejdsprocesser om bord fx indhaling af grej og udsætning af grej. Det anbefales at kontakte Fiskeriets Arbejds miljøtjeneste for at få vejledning.

Kravet skal være opfyldt senest 1. juni...

For at sikre besætningen bedst muligt, når de arbejder i højden, skal vejviserblokkene ved takkelspillet være afskærmet, så det ikke er muligt at få en legemsdel i klemme mellem rulle og enten wire eller tovværk. Det gælder dog ikke for blokke, der er anbragt mere end 2,5 meter over dækket.

Der skal også sættes rygbøjler på takkelbommen, etableres en godkendt faldsikringsordning på formasten, og der skal anskaffes en H-sele.

Med hensyn til håndtering af isen, blev der stillet krav om, at håndtaget til nødstopventilen på shelterdækket bliver gjort fast, og at nødstopwiren i islasten bliver sat op sådan, at den kan betjenes uanset i hvilket niveau over bunden, besætningen befinder sig.

I industrifiskelasterne skal der også advares mod støj. Det gøres ved at sætte advarselskilte op på undersiden af de lugedæksler, der fører ned til lastrummene. Endvidere skal de rør, der måler lastrumsluftens indhold af ilt og svovlbrinter, fornyes.

Hvis skibet har problemer med de enkelte tidsfrister, kan skipper kontakte Styrelsen. Hvis skipper vil klage over de krav, der er blevet stillet, kan han henvende sig i Erhvervsministeriet.

Artiklen har været bragt i Fiskeri Tidende under "Miljø og sikkerhed"